

СЕКЦІЯ 8
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА І ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Аксьонова Д.
НТУ «ХПІ»

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ПРАВОВА ДЕРЖАВА
В УКРАЇНІ

Метою створення правової держави в Україні є забезпечення цивілізованого функціонування й розвитку громадянського суспільства. Правову державу нині розглядають як державу, у якій виключно юридичними засобами забезпечуються верховенство права, охорона, захист і поновлення порушених прав громадян, взаємна відповідальність держави та особи.

До основних напрямків формування правової держави в Україні зараховують: формування правового механізму; чітку роботу законодавчої влади на основі Конституції України й конституційних законів; створення системи незалежних загальних й арбітражних судів та інших ланок судової системи України; формування в людей нового правового мислення, високого рівня правової культури, знань про життєво необхідні закони й уміння використовувати ці закони в повсякденному житті.

Ось чому дуже важливо визначити принципові заходи з формування громадянського суспільства в Україні. Громадянське суспільство – це суспільство з розвинутими економічними, культурними, правовими, політичними відносинами між самими індивідами, які не опосередковані державою.

Однією з головних умов забезпечення соціально-політичної стабільності є належний розвиток громадянського суспільства. Серед шляхів покращення ситуації з формування громадянського суспільства в Україні можна назвати такі: 1) утвердження принципу верховенства права; 2) підвищення рівня гарантованості прав і свобод; 3) позбавлення людей страху бути покараними «за ініціативу» й самостійні дії; 4) створення адекватної соціальної структури на основі розвитку приватної власності й ринкових відносин; 5) формування середнього

класу; 6) підвищення життєвого рівня основної маси людей; 7) розвиток системи спонсорської допомоги й меценатства; 8) використання сімейного виховання, системи загальної та професійної освіти для формування нових цінностей та орієнтацій молоді; 9) відродження національної традиції громадського життя й шанування закону.

Я вважаю, що в нинішній Конституції України недостатньо закріплено правові гарантії формування інститутів громадянського суспільства, на формування якого, зрештою, має бути спрямований весь державно-правовий механізм.

Атаджанова Ю.
НТУ «ХПІ»

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ

Нині ця тема є досить актуальною. У ст. 1 Конституції України закріплено, що Україна – правова держава. Проте фактично сьогодні Україна не є такою державою. Це пов'язано насамперед із тим, що в нашій державі ще й досі не створено громадянське суспільство. Адже, як відомо, одним із чотирьох рівнів, на яких має відбуватися зміцнення демократії, крім ідеології, інституцій і культури, є громадянське суспільство. Такий стан речей зумовлено відсутністю досвіду існування громадянського суспільства або хоча б спроб його створення впродовж багатьох століть існування Української держави.

Варто зазначити, що громадянське суспільство є первинним, саме воно є підставою для формування правової держави.

Нова Україна початку ХХІ ст. чітко поставила завдання на побудову демократичної держави, а отже, й українського громадянського суспільства. У зв'язку із цим питання впливу держави на його формування є доволі актуальним.

Проблеми формування громадянського суспільства в Україні полягають у тому, що в радянський період в Українській державі всі сили державної машини були спрямовані на формування масового суспільства, у якому втілювався культ «людини маси», характерною ознакою якого є погляд на людину як на «гвинтик» у пропагандистській державній машині.

Ще одним чинником, який стримує розвиток українського громадянського суспільства, є патерналізм, суть якого – у перешкоджанні самоактуалізації особи й закликах одержувати все від держави.